

BOG

HULEMENNESKET (/BOEGER/HULEMENNESKET)

Af Peter Løhr (/forfattere/peter-loehr) (2021)

[Log ind \(/user/login?destination=/boeger/hulemennesket\)](#) for at anmelde[Facebook \(http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/boeger/hulemennesket&iile=Hulemennesket\)](http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/boeger/hulemennesket&iile=Hulemennesket)[Tweet \(https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/boeger/hulemennesket&status=Hulemennesket+http://litteratursiden.dk\)](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/boeger/hulemennesket&status=Hulemennesket+http://litteratursiden.dk)

Peter Løhr tegner i sin romandebut et fremragende portræt af maleren Johan Thomas Lundbye, der giver lyst til yderligere fordybelse i guldalderen.

LÅN PÅ BIBLIOTEKET

[HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?](https://bibliotek.dk/da/search/work/?)

SEARCH_BLOCK_FORM-870970-

BASIS%3A38779397&FRAGMENT-CONTENT)

ANMELDELSE

17 mar.21

(/users/anne-klara-baehr)

Af Anne Klara Bæhr (/users/anne-klara-baehr)
Skribent

Peter Løhr tegner i sin romandebut et fremragende portræt af maleren Johan Thomas Lundbye, der giver lyst til yderligere fordybelse i guldalderen.

Peter Løhr debuterer som romanforfatter med et brag af en biografisk roman om guldaldermaleren Johan Thomas Lundbye (1818-1848). Ved gennemlæsning af Lundbys utallige dagbøger og breve har forfatteren lært sin person at kende, ligesom han i flere omgange har besøgt Rom, hvor Lundbye opholdt sig fra 1845 til 1846. Netop opholdet i Rom fik afgørende betydning for, at han senere meldte sig som frivillig i treårskrigen (1849-1851), hvor han døde som kun 29-årig, få dage inde i krigen.

Vi følger Lundbye fra han ankommer til Rom og indlogerer sig hos med vennen, billedhuggeren Jens Adolf Jerichau, i en lejlighed, hvor også maleren Thorald Læssøe bor. Lundbye opfatter Jerichau som sin nære ven, og forud for opholdet i Rom har de sendt adskillige breve til hinanden, hvor sproget er så inderligt og kærligt, at det leder tankerne hen på en homoseksuel relation.

Jerichau og Læssøe er dog ikke bare venner og kolleger til Lundbye, de er også konkurrenter, og der udspiller sig både groteske og ondsksfulde episoder, hvor Lundbye udsættes for nedbødelse og mobning. Den berømte billedhugger Bertel Thorvaldsen er død i 1844, og der er en evig konkurrence blandt medlemmerne af den danske kunstnerkoloni om at blive "Den nye Thorvaldsen". Senere flytter Lundbye fra sit usle værelse hos Jerichau og får ved hjælp af Thorvaldsens datter en lejlighed som nabo til den berømte og feterede malerkunstner Wilhelm Marstrand

Lundbye svinger mellem tungsind og depression på den ene side og mani og storhedsvanvid på den anden side. Han forelsker sig, men hylder cølibatet, hvor kunstneren giver afkald på kødets lyst for at hellige sig kunsten som Michelangelo og da Vinci. Han føler, at han hører hjemme i malerhulen, men han vil også gerne ud af den, og det er måske grunden til, at han melder sig som frivillig i krigen.

Lundby melder sig som soldat i 1849 og bliver dræbt af et mystisk vådeskud få dage inde i krigen. Måske var det i virkeligheden et selvmord, men det passer dårligt ind i fortællingen om den tapre, danske soldat, så hellere et vådeskud. Som det allersidste noterer han i sin dagbog "Om en vildsom kugle ... da vil den kun bringe et hjerte til ro, der lider af smertelige sår" Han blev dræbt netop af en vildfarende kugle, og spørgsmålet står tilbage: Meldte Lundbye sig til krigen blot med ønsket om at dø?

Det er lidt tankevækkende, at der udkommer så mange kunstneromaner for øjeblikket. Peter Løhrs roman kommer nogenlunde samtidig med Jesper Wung Sung's roman Kvinde set fra ryggen (<https://litteratursiden.dk/boeger/kvinde-set-fra-ryggen-roman>) om Wilhelm Hammershøj, i 2020 udkom Marlene Ravns roman Hvor lyset er (<https://litteratursiden.dk/boeger/hvor-lyset-er>) om Carl Fischer, og til maj udkommer Rakel Haslund Gjerrilds roman 'Adam i Paradis' om Kristian Zahrtmann.

Guldaldermaleren Johan Thomas Lundbye blev kun 29 år, men satte sig alligevel blivende spor med sine smukke malerier af landskaber og dyr, og når jeg læser 'Hulemennesket' får jeg lyst til at fordybe mig i guldalderen for derefter at vende tilbage og læse 'Hulemennesket' én gang til. Sine steder kan bogen være ret opmærksomhedskrævende, som fx i de af samtalerne, hvor man ikke ved, hvem, der taler hvornår, og de scener, hvor Lundbye svæver i fantasiens vildfarelser. Det rokker dog ikke ved, at 'Hulemennesket' er en fremragende roman.